

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

169

Vragen van het lid **Karabulut** (SP) aan de Ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Veiligheid en Justitie over *het bericht dat Turkse Grijze Wolven door de straten van Arnhem marcheren* (ingezonden 17 juni 2016).

Antwoord van Minister **Asscher** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie (ontvangen 11 oktober 2016)

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht dat de extreemrechtse Turkse Grijze Wolven door de straten van Arnhem marcheerden?¹

Antwoord 1

Er was sprake van een Turks festival met bijbehorende optocht van circa 300 personen, waarvoor een evenementvergunning is aangevraagd en verstrekt door de gemeente Arnhem. De optocht had een folkloristisch karakter. Tijdens de optocht zijn, zo bleek later, enkele personen waargenomen die het gebaar maakten dat geassocieerd wordt met de Grijze Wolven. De Grijze Wolven staan bekend om hun (Turks) ultranationalistische gedachtegoed dat de potentie heeft om de toch al sterk gepolariseerde verhoudingen te verslechteren. Wij zijn ons ervan bewust dat dergelijke gebaren als provocerend en intimiderend kunnen worden ervaren en met geweld geassocieerd worden. Mensen zouden zich verantwoordelijker moeten gedragen, omdat ze weten dat dit gebaar als provocerend en intimiderend wordt ervaren. Het importeren van buitenlandse spanningen is onacceptabel en het oproepen tot geweld is strafbaar.

Vraag 2

Klopt het dat een Nederlandse moskee de Arnhemse Hoca Ahmed Yesevi vereniging (organisator van optocht en festival) huisvesting biedt en zij verbonden zijn aan de extreemrechtse Turkse politieke partij MHP (Partij van de Nationalistische Beweging, Turks:Milliyetçi Hareket Partisi, MHP) en Grijze

¹ <http://www.gelderlander.nl/regio/arnhem-e-o/arnhem/turken-maken-extreem-rechts-gebaar-grijze-wolven-in-arnhemse-optocht-1.6064454>

Wolven? Welke relatie heeft de gemeente Arnhem met deze organisaties? Welke relatie heeft de moskee met de vereniging en met de Turkse overheid?²

Antwoord 2

De Türkiyem moskee valt onder de Diyanet koepel. Diyanet is verbonden aan het Turkse Directoraat voor Godsdienstzaken in Ankara. Verder is het inderdaad zo dat deze moskee huisvesting biedt aan de Arnhemse Hoca Ahmed Yesevi vereniging. Een andere relatie tussen de moskee en de vereniging, dan die van facilitator voor de huisvesting van de vereniging is de gemeente niet bekend.

De gemeente heeft, behoudens het festival, geen verdere relatie met de genoemde vereniging.

Vraag 3 en 4

Deelt u de mening dat de MHP en Grije Wolven een onschuldige club is, te vergelijken met de VVD?³

Vindt u het acceptabel dat Grije Wolven zich openlijk manifesteren tijdens een optocht door Arnhem? Zo ja, waarom? Zo nee, wat is uw advies aan de gemeente Arnhem en desbetreffende organisaties?

Antwoord 3 en 4

Zoals ik eerder heb geschreven in de beantwoording van de Kamervragen over de blijdschap op social media na de arrestatie van journaliste Ebru Umar (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 2897) is vrijheid er voor iedereen, ook voor mensen die meningen uiten die sommigen van ons misschien verbasend of zelfs schokkend vinden. De vrijheid van meningsuiting is er niet alleen maar voor welgevallige of prettige meningen. In dit land bestrijden we elkaar met woorden, niet met daden. In Nederland beoordelen wij mensen op hun gedragingen, niet op hun gedachten.

De vrijheid om je mening te geven kent wel grenzen. Wat niet kan, is elkaars vrijheid beperken. Juist omdat we een ruime vrijheid hebben moeten mensen zich verre houden van agressieve, bedreigende en intimiderende uitingen naar anderen. Ten alle tijden moet gehandeld worden binnen de kaders van de Nederlandse rechtstaat.

Vraag 5

Waren de autoriteiten op de hoogte van de aanwezigheid van Grije Wolven op het Türk Festivali? Zo ja, vindt u het een goede zaak voor de integratie dat de gemeente deze clubs en verenigingen faciliteert? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

De vergunning was aangevraagd en verleend voor een Turks cultureel festival waarbij een eventuele link met Grije Wolven niet op voorhand bekend was c.q. voor de hand lag. De gemeente Arnhem wil in alle opzichten «Samen in Arnhem» uitstralen en niet meewerken aan welke vorm van polarisering in de samenleving dan ook.

Vraag 6

Klopt het bericht dat de gemeente Arnhem met een kraampje was vertegenwoordigd op het Turks nationalistisch festival? Vindt u dit wenselijk?

Antwoord 6

Het is aan de gemeente Arnhem om te bepalen of zij vertegenwoordigd willen zijn in een multicultureel evenement in hun gemeente. Ook is het aan hen om de mate te bepalen waarin zij in contact blijven met de verschillende groepen binnen de samenleving. Desgevraagd heeft de gemeente Arnhem laten weten dat de aanwezigheid van de gemeente met een standje op het Turks festival in het beleid van de gemeente past vanuit het oogmerk nog nadrukkelijker samen met de bewoners van wijken op te trekken.

² <http://www.gelderlander.nl/regio/arnhem-e-o/arnhem/voorzitter-turkse-vereniging-brengt-zelf-ook-grijzewolvenoet-1.6085339>

³ <http://haberarnhem.nl/gelderlander-opent-aanval-op-turkse-vereniging-in-arnhem-na-tip-over-grije-wolven/>